

THAY ĐỔI TÍ HON

**GIÀU CÓ
BẤT NGỜ**

THE LATTE FACTOR

Copyright © 2019 by David Bach and John David Mann

Vietnamese Language Translation copyright © 2025 by Alpha Books

All rights reserved.

THAY ĐỔI TÍ HON – GIÀU CÓ BẤT NGỜ

Quản lý tài chính cá nhân từ những khoản chi tiêu vô hình

Bản quyền tiếng Việt © Công ty Cổ phần Sách Alpha, 2025

Alpha Books - Better Knowledge, Better Success

Thương hiệu sách Quản trị kinh doanh số 1 thị trường

Alpha Books không chỉ xuất bản sách – chúng tôi đồng hành kiến tạo tri thức quản trị và kinh doanh, khơi dậy nội lực Việt từ tinh hoa thế giới

Không phần nào trong xuất bản phẩm này được phép sao chép hay phát hành dưới bất kỳ hình thức hoặc phương tiện nào mà không có sự cho phép trước bằng văn bản của Công ty Cổ phần Sách Alpha. Chúng tôi luôn mong muốn nhận được những ý kiến đóng góp của quý vị độc giả để sách ngày càng hoàn thiện hơn.

Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt Nam

Bach, David

Thay đổi tí hon - Giàu có bất ngờ : Quản lý tài chính cá nhân từ những khoản chi tiêu vô hình / David Bach, John David Mann ; Phương Nguyễn dịch. - H. : Công Thương ; Công ty Sách Alpha, 2026. - 200 tr. ; 21 cm

ISBN 978-632-630-344-5

1. Tài chính cá nhân 2. Quản lí

332.024 - dc23

COM0289p-CIP

Góp ý về sách, liên hệ về bản thảo và bản dịch: publication@alphabooks.vn

Liên hệ hợp tác về nội dung số: chuyendoiso@alphabooks.vn

Liên hệ hợp tác xuất bản & truyền thông trên sách: htxb@alphabooks.vn

Liên hệ dịch vụ tư vấn, đại diện & giao dịch bản quyền: copyright@alphabooks.vn

THAY ĐỔI TÍ HON

GIÀU CÓ BẤT NGỜ

Quản lý tài chính cá nhân
từ những khoản chi tiêu vô hình

Phương Nguyễn dịch

DAVID BACH

JOHN DAVID MANN

NHÀ XUẤT BẢN
CÔNG THƯƠNG

HỘI ĐỒNG CỐ VẤN XUẤT BẢN

Đoàn Đức Thuận - Phó Viện trưởng
Viện Nghiên cứu Chiến lược Thương hiệu
và Cạnh tranh (BCSI)

Trần Hồng Quang
CEO HQBC Consulting & Investment

Phan Minh Thu
Chuyên gia Phát triển Thương hiệu
Trưởng ban Nội dung CSMO miền Bắc

Nguyễn T. Quỳnh Trang
Phó Chủ tịch CSMO

Lê Quốc Vinh
Chủ tịch LeBros

Nguyễn Đình Thành
Đồng sáng lập Elite PR School

Lê Hồng Phúc - Phó Chủ tịch Hội
các Nhà QTDN Việt Nam
Chủ tịch CLB Nhân sự Việt Nam

Nông Vương Phi
CEO Công ty Phi&P

Nguyễn Cảnh Bình
Chủ tịch HĐQT Alpha Books

ĐỘI NGŨ TRIỂN KHAI ALPHA BOOKS

Phụ trách sản xuất: Bùi Hà - Đặng Ly
Điều phối viên: Thủy Nguyễn
Thiết kế bìa: ducchien_
Trình bày: Mỹ Mây

Thư ký xuất bản: Thủy Nguyễn
Bản quyền: Xuân Hồng
Phụ trách marketing: Chu Đức Tấn

Alpha Books không chỉ xuất bản sách – chúng tôi đồng hành kiến tạo tri thức
quản trị và kinh doanh, khơi dậy nội lực Việt từ tinh hoa thế giới

MỤC LỤC

.....

CHƯƠNG 1	9
.....	
GA TÀU OCULUS	
CHƯƠNG 2	15
.....	
BỨC ẢNH	
CHƯƠNG 3	27
.....	
CHÚNG TA GIÀU CÓ HƠN MÌNH NGHĨ	
CHƯƠNG 4	41
.....	
TRẢ TIỀN CHO BẢN THÂN TRƯỚC	
CHƯƠNG 5	63
.....	
HOÀI NGHI	
CHƯƠNG 6	73
.....	
ĐỪNG LẬP NGÂN SÁCH – HÃY TỰ ĐỘNG HÓA	
CHƯƠNG 7	91
.....	
ĐỪNG NÓI MÀ KHÔNG LÀM	

CHƯƠNG 8 103

NHỮNG LÂM TƯỞNG VỀ TIỀN BẠC

CHƯƠNG 9 117

HIỆU ỨNG LATTE

CHƯƠNG 10 137

BÍ QUYẾT THỨ BA

CHƯƠNG 11 153

TRIỆU PHÚ Ở NGAY ĐÂY

CHƯƠNG 12 163

MẸ

CHƯƠNG 13 169

THẤP TỰ DO

CHƯƠNG 14 175

MYKONOS

MỘT CUỘC TRÒ CHUYỆN VỚI DAVID BACH 183

LỜI CẢM ƠN 197

Tặng Oprah Winfrey

– người đã giúp tôi có cơ hội chia sẻ về *Thay đổi tí hon – Giàu có bất ngờ* trên chương trình thay đổi cuộc đời của bà, nhờ đó thông điệp ấy đã đến được với hàng chục triệu người.

Tặng Paulo Coelho

– những lời động viên của ông, “David, anh phải viết cuốn sách này!” đã trở thành động lực thôi thúc tôi bắt tay vào thực hiện *Thay đổi tí hon – Giàu có bất ngờ*.

Tặng em, Alatia Bradley Bach

– người đã kiên nhẫn lắng nghe anh nói về dự định viết cuốn sách này suốt 10 năm qua và luôn có niềm tin rằng anh sẽ làm được.

Vô cùng biết ơn mọi người.

CHƯƠNG 1

.....

GA TÀU OCULUS

Sáng thứ Hai, như mọi ngày, Zoey bước lên chuyến tàu L để tới chỗ làm. Cô nhấp một ngụm cà phê latte trong ly đúp rồi lại nghĩ về bức ảnh ấy.

Suốt 40 phút tàu lướt về phía tây rồi xuôi xuống phía nam, từ Brooklyn đến điểm dừng cuối ở khu Hạ Manhattan, tâm trí Zoey chỉ quẩn quanh với bức ảnh. Ngay cả khi cô đứng dậy, hòa vào dòng người đông đúc chuẩn bị xuống tàu, bức ảnh vẫn vương vấn trong đầu cô.

Bức ảnh đó có gì đặc biệt khiến cô không dứt ra được?

Cửa tàu điện ngầm mở ra, và Zoey như một giọt nước tan vào biển người đang đổ về Trung tâm Fulton, điểm trung chuyển nơi gần như mọi tuyến tàu điện ở Hạ Manhattan giao nhau. Dòng người cuốn cô dọc theo lối đi lát gạch màu xám, đưa cô tới khoảng không

rộng lớn bên dưới Trung tâm Thương mại Thế giới. Zoey bất giác dừng lại, đứng chôn chân tại chỗ, mặc cho dòng người vội vã lướt qua. Cô ngẩng lên nhìn lên trần nhà rộng lớn – hết như bộ xương sườn của một con chim khổng lồ được đúc bằng thép trắng, một con phượng hoàng vươn mình trỗi dậy từ đồng tro tàn sau vụ khủng bố ngày 11 tháng 9.

Cô lại cất bước, cảm nhận sự choáng ngợp của không gian bao quanh. Lối đi dài khoảng 183 mét, lát kín đá cẩm thạch trắng tinh nhập từ Ý, hết như thể đang bước đi giữa một thánh đường đồ sộ.

Ga tàu Oculus. Cổng dẫn vào một trong những đài tưởng niệm và điểm du lịch nổi tiếng nhất thế giới. Zoey đi ngang qua đây mỗi ngày – thực ra là hai lần: sáng đi làm và tối về nhà – vậy mà cô chưa bao giờ dừng lại để ngắm nhìn.

Cô bước vào lối đi West Concourse lát đá cẩm thạch trắng, bên trái là màn hình LED khổng lồ với chiều dài gần bằng một sân bóng. Thường ngày, cô chẳng mấy khi để ý đến những mẫu quảng cáo và thông báo công cộng thay đổi liên tục trên màn hình, chỉ vội vã hướng thẳng về thang cuốn. Nhưng hôm nay, hình ảnh xuất hiện trên màn hình lớn khiến Zoey lẩn nứa sững lại giữa dòng người.

Bức ảnh khắc họa một chiếc thuyền đánh cá, có rất nhiều thủy thủ và những tấm lưới – trông thực giống bức

ảnh vẫn mãi vương vấn trong tâm trí cô. Chỉ có điều, con thuyền này không hề chòng chành trên mặt nước bên cầu cảng mà mắc cạn giữa một vùng sa mạc khô cằn.

Lạ thật, Zoey nghĩ. Lạ đến mức khiến người ta bất an.

Ngay lúc ấy, những dòng chữ lớn bắt đầu hiện ra, lướt ngang qua khung hình, như thể đang thì thầm một thông điệp:

“ **Nếu không biết mình đang đi đâu, rất có thể nơi bạn đến sẽ chẳng phải chốn bạn mong chờ.** ”

Một lát sau, hình ảnh nhòe dần rồi biến mất, nhường chỗ cho những quảng cáo khác.

Zoey lặng lẽ bước đi.

Đến cuối lối đi, cô bước lên thang cuốn, chiếc thang đưa cô lên hai tầng lầu, dẫn vào một khoảng giếng trời bằng kính ngập tràn ánh nắng. Cô bước ra ngoài, quay người hướng về phía phố West, đón nhận ánh nắng chiếu thẳng vào mắt rồi đứng đối diện với tòa nhà nơi cô làm việc. One World Trade Center, tòa nhà cao nhất ở Tây bán cầu. Đây là thói quen hằng ngày của cô. Cô thích đứng đây, ngửa đầu ra sau, dỗi mắt lên cao, cố nhìn cho tới tận đỉnh tháp khổng lồ đang vươn mình lên trời xanh.

Nhưng hôm nay, tâm trí cô lại vẫn vơ ở nơi khác.

Nếu không biết mình đang đi đâu, rất có thể nơi bạn đến sẽ chẳng phải chốn bạn mong chờ.

Một mẫu quảng cáo nào đó – có thể là công ty bảo hiểm, hãng xe hay ứng dụng du lịch – cô không nhớ rõ. Hình như Jessica từng làm việc trong dự án này thì phải? Cô nhớ mang máng đó là một trong những chiến dịch Jess từng phụ trách, dù cụ thể họ quảng bá gì, cô cũng chẳng chắc. Nhưng sáng nay, kỳ lạ thay, câu chữ ấy lại vang lên như một thông điệp dành riêng cho Zoey. Và nó cứ thế âm ỉ trong đầu cô, gặm nhấm suy nghĩ của cô.

Giống hệt như bức ảnh kia. Bức ảnh mà cô chẳng thể nào gạt khỏi tâm trí.

Chợt nhận ra ly latte vẫn nằm trong tay, cô đưa lên môi, nhấp một ngụm. Cà phê đã nguội ngắt.

Bình thường vào giờ này, cô sẽ băng qua đường, bước vào tòa nhà và đi thang máy lên văn phòng ở tầng 33. Nhưng hôm nay, cô rẽ khỏi con đường quen thuộc. Sau khi băng qua phố West, cô bất chợt rẽ phải, bước ra khỏi One World Trade, tiến về phía những hồ nước phản chiếu – hai đài phun nước khổng lồ hình vuông được xây dựng trên nền móng cũ của hai Tòa tháp đôi ban đầu, bao quanh là những bức tường đá cẩm thạch thấp màu đen, trên đó khắc kín vô số những cái tên.

Đài tưởng niệm 11 tháng 9.

Cô dừng lại bên hồ phía bắc, nhìn xuống dòng nước cuộn trào bên dưới. Đưa tay chạm nhẹ lên mặt đá mát lạnh, cô lặng lẽ đọc những cái tên đầu tiên. Nhiều đến nao lòng. Hàng ngàn người đã thiệt mạng tại nơi này, vào những ngày đen tối của tháng 9 năm 2001. Khi đó Zoey đang học tiểu học. Ánh mắt cô khẽ lướt qua những cánh trắng xếp lớp của Oculus, chúng đang vươn mình giữa các tòa nhà chọc trời cách đó một dãy phố.

Tại sao hôm nay mọi thứ lại khác lạ đến thế?

Nếu không biết mình đang đi đâu, rất có thể nơi bạn đến sẽ chẳng phải chốn bạn mong chờ.

Rốt cuộc thì Zoey đang đi đâu? Và cô thật sự mong mình sẽ đến được nơi nào?

Liệu cô đã bao giờ nghiêm túc nghĩ về điều đó chưa?

Một người đàn ông thoáng dừng lại, liếc qua chiếc đồng hồ trên cổ tay rồi vội vã bước tiếp. Zoey giật mình. Cô sắp muộn làm rồi.

Cô quay người, định trở về One World Trade Center – nhưng có điều gì đó níu chân cô lại. Cô không bước tiếp nữa mà ngồi xuống một chiếc ghế đá gần đó, trong tay vẫn là ly latte nguội ngắt. Xung quanh, dòng khách du lịch, người đi làm và người dân địa phương vẫn hối hả lướt qua. Zoey khẽ cất tiếng, như chỉ để mình cô nghe thấy:

“Rốt cuộc mình đang sống vì điều gì?”

CHƯƠNG 2

.....

BỨC ẢNH

Vừa bước ra khỏi thang máy ở tầng 33, Zoey lập tức bị cuốn vào guồng quay công việc – như mọi sáng thứ Hai khác. Hạn chót cho số báo mùa xuân là thứ Sáu, và cả văn phòng đã bước vào chế độ chạy nước rút. Một loạt bài viết, tiểu sử nhân vật và chú thích ảnh liên tục đổ về bàn cô – từ hành trình đạp xe địa hình ở Ecuador, ném rựu vang tại vùng Balkan đến những phóng sự ảnh do các tên tuổi nổi tiếng trong giới lữ hành thực hiện. Nhiệm vụ của cô là biến những dòng viết vội của họ thành những bài viết trau chuốt, sắc sảo và cuốn hút.

Zoey làm việc tại một công ty xuất bản lớn có văn phòng tại tòa One World Trade Center. Người ta gọi đó là Tháp Tự do. Một cái tên luôn khiến Zoey cảm thấy có chút mỉa mai, bởi dù có yêu nhip công việc hối hả

này, cô chẳng thể nào gọi quãng thời gian mình trải qua trong những bức tường kia là tự do. Cô biết mình may mắn khi có được vị trí này, nhưng công việc luôn đòi hỏi cường độ cao và mức lương thì chẳng hề hào nhoáng như cách độc giả vẫn hình dung về thế giới xuất bản.

Và nói đến mĩ mai thì đúng là mĩ mai thật: cô 27 tuổi, đang phụ trách xuất bản của một tạp chí du lịch nổi tiếng thế giới, thế nhưng chưa từng đặt chân ra khỏi nước Mỹ. Thậm chí còn chưa từng đi về phía tây sông Mississippi. Cô thậm chí còn chẳng có hộ chiếu.

Một biên tập viên tạp chí du lịch chưa bao giờ đi du lịch.

Zoey đặt máy tính xách tay xuống bàn, mở máy, đăng nhập vào hệ thống nội bộ của tòa soạn và bắt đầu làm việc. Những ngón tay lướt nhanh trên bàn phím.

Zoey như được tiếp sinh lực giữa guồng quay hỗn độn. Những hạn chót điên rồ, những lần thay đổi nội dung vào phút cuối hay niềm mê say biến một bản thảo tầm thường thành một bài viết thật sự chất lượng. Cô gạt bỏ cảm giác bất an mơ hồ, cúi sát vào bàn phím và để bản thân hòa vào nhịp điệu tất bật của văn phòng.

“Có ai đói chưa?”

Zoey ngồi thẳng dậy, xoay cổ vài vòng cho đỡ mỏi. Đã hơn 1 giờ rồi sao? Cô quay đầu lại thì thấy sếp đang nhìn cô qua tấm vách ngăn giữa các bàn làm việc.

“Ngay cả dân du lịch ảo cũng phải ăn chứ,” sếp cô nói thêm.

Barbara không sành điệu hay thời thượng như phần lớn nhân viên trong tòa soạn. Ở một nơi sang trọng như khu Hạ Manhattan, đôi khi Zoey có cảm giác bà như một người từ thị trấn nhỏ chưa bao giờ thực sự hòa nhập với nhịp sống thành thị. (Có thể nói là trái ngược hẳn với Jessica.) Nhưng Barbara cực kỳ thông minh với sự thấu cảm tự nhiên và trực giác nhạy về những điều ẩn sau vẻ bề ngoài. Có lẽ chính điều đó đã giúp bà trở thành một tổng biên tập tuyệt vời như vậy.

Sáu năm trước, chính Barbara là người đã tuyển Zoey vào làm và ngay từ đầu, hai người đã rất hợp nhau. Barbara luôn kỳ vọng cao và đặt ra những tiêu chuẩn khắt khe. Bà thuộc kiểu sếp “khó tính”, nhưng không phải kiểu người hay thúc ép nhân viên. Đúng hơn là bà *thúc đẩy* mọi người. Không phải là bạn sợ bà, chỉ là bạn không muốn khiến bà thất vọng.

Và Zoey chưa từng làm vậy. Cô là một biên tập viên sắc sảo và cực kỳ thạo việc.

“Đói muốn chết luôn,” Zoey nói. Cô tắt máy, theo Barbara ra thang máy để lên tầng ăn trưa.

Nhà ăn của công ty nhìn ra trung tâm Manhattan và sông Hudson, với tầm nhìn đẹp nhìn về phía tượng Nữ thần Tự do. Không gian mở và nội thất tối giản khiến nơi

đây chẳng khác gì một quán ăn cao cấp ở Manhattan. Lúc mới vào làm, Zoey từng mất kha khá thời gian để quen với chuyện thỉnh thoảng lại bắt gặp một người nổi tiếng.

Barbara mang theo hộp cơm bằng gỗ sơn mài đơn giản, bà từ tốn mở hộp ra trong lúc Zoey đi lấy phần ăn – một đĩa salad gà cầu kỳ với hạt diêm mạch, hạnh nhân Marcona và rau xanh hữu cơ. Vừa lơ đãng gắp rau, cô vừa cố gắng trò chuyện về bài báo đang làm dở, nhưng nói chuyện phiếm không phải là sở trường của cô. Chỉ nói được đôi câu, nói được đôi câu, giọng cô dần nhỏ lại rồi rơi vào im lặng.

Trong khoảng lặng ngắn ngủi sau đó, Barbara tiếp tục ăn sandwich và lặng lẽ quan sát Zoey.

“Ừm...,” Barbara lên tiếng sau một lúc im lặng. “Hôm nay trông em... hình như hơi khác. Mọi chuyện vẫn ổn đấy chứ?”

Thế đấy, Barbara vẫn nhạy bén như mọi khi. Zoey đã cố gắng gạt bỏ cảm giác lạ lùng đeo bám suốt từ sáng, nhưng sếp của cô vẫn nhận ra. Cô khẽ hít vào rồi thở ra, không biết nên bắt đầu từ đâu, vì chính cô cũng không hiểu rõ mọi chuyện.

“Có thể chị sẽ thấy chuyện này hơi kỳ lạ,” Zoey mở lời.

Barbara cắn thêm một miếng sandwich, khẽ gật đầu như muốn nói: Cứ tiếp tục đi.

“Mỗi sáng, trên đường đến ga tàu, em hay ghé một tiệm cà phê ở Williamsburg.” Khi Zoey bắt đầu mô tả vị trí quán, Barbara lại gật đầu.

“Helena’s Coffee.”

“Chị biết tiệm đó à?”

Barbara nhìn Zoey qua mẫu bánh đang cầm trên tay, khẽ nói: “Rồi sao nữa?”

“Thì... trong quán có treo nhiều ảnh, gần như dán kín các bức tường. Nhưng có một bức, một bức duy nhất, cứ khiến em không thể rời mắt.”

Từ chỗ xếp hàng gọi món ở phía trước, chỗ Zoey thường đứng đợi latte và bánh muffin ăn sáng, cô có thể nhìn thấy bức ảnh ấy. Ở Helena’s Coffee, mọi thứ đều được chăm chút kỹ lưỡng: đồ ăn luôn tươi mới, cà phê thơm ngon ổn định, và những bức ảnh treo tường thì đẹp đến nao lòng.

Zoey mô tả lại bức ảnh đó, rồi im lặng tiếp tục ăn salad.

“Và?” Barbara lên tiếng sau một thoáng chờ đợi.

“Thì... em cũng không biết nữa. Đạo gần đây em cứ nghĩ mãi về nó, chỉ vậy thôi. Em cũng chẳng biết tại sao.”

Zoey là người sống với câu chữ, cẩn thận trau chuốt từng dòng văn, vậy mà lúc này, cô lại chẳng thể diễn đạt được tâm trạng của mình.

“Thế là em muốn có bức tranh đó rồi.”

Zoey thở dài. Dĩ nhiên là cô muốn.

Khung cảnh trong ảnh rất đơn sơ: một ngôi làng nhỏ ven biển vào buổi sớm tinh mơ, những tia nắng đầu tiên nhuộm khắp không gian một sắc vàng hổ phách lấp lánh như châu ngọc. Ở tiền cảnh là chiếc thuyền đánh cá với những ngư dân đang chuẩn bị cho chuyến ra khơi. Người ta gọi khoảnh khắc ấy là Giờ vàng, thời điểm ngay sau khi mặt trời mọc, ánh sáng dịu đỏ, mềm mại như thể tan chảy trong không khí. Với Zoey, bức ảnh ấy gợi lên một điều gì đó đầy mê hoặc, một khoảnh khắc tĩnh lặng nhưng căng tràn sinh khí, lừng lơ treo trên một sợi tơ óng mượt.

Bức ảnh ấy khá lớn, có lẽ chiều ngang khoảng 1,2 mét và chiều dọc gần 1 mét. Dù vậy, Zoey chưa bao giờ nhìn kỹ, cô chưa từng nán lại trong quán đủ lâu để ngắm nghía nó. Mỗi sáng, cô rời khỏi căn hộ (thường là hơi muộn), vội vã đến quán cà phê để mua ly latte đậm vị và bánh muffin, rồi nhanh chóng đến chuyển tàu L, vừa kịp chuyển đưa cô đến Manhattan. Cô chỉ kịp liếc nhìn xung quanh trong lúc chờ thanh toán. Thế mà, ngay cả trong những khoảnh khắc ngắn ngủi ấy, bức ảnh ấy vẫn luôn khiến cô chú ý. Sáng nay, cô đã dừng lại thêm nửa phút để ngắm nó, thậm chí còn bước lại gần thêm một hai bước. Chỉ là một khoảnh khắc thoáng qua nhưng đủ để hình ảnh ấy in đậm trong tâm trí cô.